

Nödvändiga trendbrott inom sjukvården

Pengar, personalinflytande, vårdplatser – och överbeläggningar

Över 19 000 svenskar avled i covid-19 under pandemin. De som har dragit det tyngsta lasset är personalen inom sjukvård och omsorger. Tyvärr har den nödvändiga upprustningen av sjukvården som pandemin borde ha gett upphov till uteblivit. Arbetarpartiet anser att det behövs minst tre trendbrott inom sjukvården.

Mer pengar

Under 2019 beslutade 17 av landets 21 regioner att genomföra besparingar. Under pandemin sköt staten till extra pengar. Men inom regionerna fortsatte nedskärningarna under ytan. Några exempel: Stockholm ca 1,1 mrd på ett år
Västerbotten ca 560 milj på tre år
Norrbotten ca 700 milj på tre år

Inom Region Västerbotten har besparingarna fortsatt under hela pandemin. Fram till i februari i år hade de styrande skurit med 370 miljoner. De styrandes ambition då var att spara ytterligare 190 miljoner – bland annat på personalen! Men sjukvården behöver mer pengar – inte mindre. Debatten har kantrat till att enbart handla om polis och militär. Men det var sjukvården som stod i frontlinjen mot pandemin. Här krävs ett första trendbrott.

Personalinflytande – inte tystnadskultur

Under pandemin fick professionerna (de anställda) ett ökat ansvar för att organisera arbetet. Detta var en framgång - och pekar i rätt riktning. De olika arbetsorganisationerna inom Region Västerbotten måste demokratiseras. Den auktoritära tystnadskulturen måste brytas.

Få saker är så destruktiva som att sparka populära men friskspråkiga chefer. I en medarbetarenkät bland 8 000 anställda hösten 2021 svarade en av fem tillfrågade att de undviker att uttrycka missnöje eller rikta kritik mot arbetsgivaren av rädsla för repressalier. Pandemin visade vägen. Större personalinflytande när det gäller arbetets organisering ökar trivseln, minskar sjukfrånvaron, gör det lättare att behålla personal – allt faktorer som innebär bättre kvalitet men också bättre ekonomi. Pengarna räcker längre då arbetet flyter bättre – det blir mer sjukvård för skattepengarna. Här krävs ett andra trendbrott.

Fler vårdplatser

Före pandemin var Sverige det land inom EU som hade lägst antal vårdplatser per 1000 invånare. Mellan åren 1994 till 2017 skedde en halvering. Det minskade antalet vårdplatser kan bara delvis förklaras av medicinska landvinningar. Det andra skälet handlar om besparingar. Detta har försämrat arbetsvillkoren och gjort det svårare att både nyrekrytera och behålla personal. Detta gäller även för Region Västerbotten.

För tio år sedan fanns det 520 vårdplatser på NUS – psykiatrin öräknad. Idag finns ► **Vänd!**

Frank Pettersson
sjuksköterska

Marika Atlegrim
biomedicinsk
analytiker

► det 416 vårdplatser (VK 30/8). Det är en minskning med ca 20 procent. Antalet vårdplatser måste nu åter börja öka. Här krävs ett tredje trendbrott.

Tomas Westerström
undersköterska

Patrik Brännberg
läkare

ningar. Fler vårdplatser innebär även att personalbehovet ökar. Detta är vad som krävs – och skulle förhoppningsvis minska behovet av dyr stafettpersonal. Om överbeläggningarna minskar skulle all energi, som idag går åt till att flytta runt

Överbeläggningarna måste minska

Med fler vårdplatser kan överbeläggningarna minska. Få saker skapar sådan stress och känsla av otillräcklighet som överbelägg-

patienter, istället komma den egentliga sjukvården till del. ■

Region Västerbotten ska syssla med sjukvård – inte en massa annat

Det finns de som vill förstärka sjukvården. Men när det gäller sjukvården är problemet att dagens huvudman, Region Västerbotten (RV), sysslar med så mycket annat än sjukvård. RV sysslar även med regional utveckling innefattande näringsliv, kollektivtrafik, övrig infrastruktur, arbetsmarknad, turism och kultur. Det gamla landstinget hade ett tydligare fokus på just sjukvård. I framtiden måste RV fokusera på sjukvården. Alla övriga uppgifter bör, huvudsakligen, återgå till länsstyrelsen och till ett kommunförbund i länet. Vi avvisar även idéerna om att kommunalisera primärvården. Region Västerbotten ska fokusera på en sammanhållen sjukvård – på specialistvård och primärvård. RV ska inte syssla med en massa annat.

Byråkratiseringen är ett faktum – beror på sammanslagningen – måste bekämpas
Tidigare hade landstinget ansvaret för

sjukvården. I samband med planerna på att slå samman de fyra nordligaste landstingen till ett stor-landsting skapade politikerna i Umeå (främst S och M) en byråkratisk *drake* kallad för ... "Region Västerbotten"! Draken innehöll lika många politiker som landstinget - men saknade riktig verksamhet. När tanken på att slå samman landstingen föll ville alla politiker och byråkrater ändå leva kvar. RV tog därför över vissa verksamheter från bland annat länsstyrelsen. När sedan RV slogs ihop med landstinget (2019), under namnet Region Västerbotten, överlevde en massa politiker och byråkrater från *drakens* tid. Dessa har sedan expanderat - på sjukvårdens bekostnad. Det är dags att göra sig av med onödiga politiker och byråkrater - sticka ett spjut i *draken*. Detta kan ske samtidigt som landstinget (numera Region Västerbotten) åter fokuserar på sjukvården – fast med ökat personalinflytande! ■

Oavsett riksdagen - i kommun- och regionvalen rösta på

Arbetarpartiet

Bli medlem: ring 090-19 47 34 eller maila info@arbetarpartiet.se

Läs mer: arbetarpartiet.se